

Redegørelse for det faglige formål med Eva Mikkelsens studieorlov:

De seneste par år har der været skrevet og talt meget om vores gudstjenesteliv: Højmessens under lup, fornyelse af gudstjenestelivet, medinddragelse af gudstjenestedeltagere, højmessens som dramaturgisk problem, liturgisk laboratorium er blot nogle af de overskrifter, som aviserne har bragt, eller titler på kurser udbudt af f.eks. Stiftet.

Tankerne er ikke fremmede for mig: Ofte overvejer jeg i forbindelse med en gudstjeneste, hvordan man får gjort den vedkommende og inklusiv også for de ikke-kirkevante. Det er særligt med lejlighedsvis kirkegængere, at problemstillingen er tydelig, men også de faste kirkegængere efterlyser af og til forandring og fornyelse, modernisering og evt. medinddragelse. Mange præster gør sig som jeg overvejelser om sagen, og vi forsøger os nok alle lidt i det små, med eller uden tilladelse. Men det er nu min opfattelse, at sagen er alt for vigtig til de forsøgsvis og tilfældige forandringer, som, frygter jeg, skaber mere usikkerhed og forvirring hos menighederne, end de egentlig gavner. Og jeg vil derfor bruge en studieorlov til at fordybe mig i grundlaget for en evt. fornyelse af vores gudstjenesteliv og -fællesskab; det som skulle være kirkens hjerteblood, vores liv og fællesskab – men som desværre ikke er det i nær det omfang, man kunne ønske sig. Hvordan skal vi revitalisere gudstjenestefællesskabet? Det er spørgsmålet. Så sent som den 14. ds. var der i Kristeligt Dagblad en kronik med overskriften "Gudstjeneste – sammen og hver for sig" af Kirstine Helboe Johansen, som også beskæftiger sig med den tematik.

Der er to ben i mit projekt:

Det ene handler om danskerne tro og religiøse søgen. For at kunne gøre gudstjenesten vedkommende og tiltrækkende for moderne ikke-kirkevante mennesker må man nødvendigvis vide, hvad der karakteriserer deres tro, og hvad de efterspørger. Det tror jeg, at mange os ikke er klar over, for den kirkevante kirkegænger repræsenterer ikke gennemsnitsdanskeren. Det gør til gengæld de mennesker, som vi møder i forbindelse med de kirkelige handlinger, men som jo desværre efterfølgende ikke vender tilbage om søndagen – eller i hvert fald alt for sjældent gør det. Skal vi leve op til vores forpligtelse som folkekirke, må det forhold simpelthen tages alvorligt og belyses.

Det andet ben i mit projekt er den liturgiske teologi og tradition. Lige så overbevist jeg er om, at der må en fornyelse til, lige så bekymret er jeg for, at det sker uovervejende og tilfældigt. Og det er muligvis værre end slet ingen forandring, for der er ingen tvivl om, at de faste kirkegængere, vi dog har, netop sætter pris på traditionen, på det velkendte og fortrolige. De føler sig hjemme i gudstjenesten, og man risikerer ganske enkelt at hælde barnet ud med badevandet, hvis man ikke også viser traditionen respekt. Derfor vil jeg gerne sætte mig grundigt ind i liturgisk teologi: Man skal vide nøjagtigt, hvad man ønsker at forandre eller forny, hvorfor man ønsker at gøre det, og hvad det betyder såvel teologisk som ekklesiologisk.

Sognepræst Eva Graff Mikkelsen
Strøvej 56, Strø
3320 Skævinge
Tlf. 48 28 81 08
Email: emi@km.dk

20. august 2013

Efter at have haft Jørgen Demant og Tine Årup Illum med på råd har jeg opstillet flgnd.

litteraturliste:

- Iben Krogdøl: De måske kristne.
- Ina Rosen: I'm a believer – but I'll be damned if I'm religious. Belief and Religion in the Greater Copenhagen Area : A Focus Group Study. Lunds Universitet 2009
- Frederik Modeus: Mod til at være kirke
Längta efter liv
Utrustet och delagtig
- Martin Modeus: Menneskelig gudstjeneste
- Dwight W. Vogel: Primary Sources of Liturgical Theology
- Schmemmann: Introduction to Liturgical Theology
- Gordon Lathrop: Triologi om liturgisk teologi
The four gospels on Sunday
- Jørgen Demant: Søndag morgen
- Annemarie Aagaard: Ånd har krop
- Kirstine Helboe Johansen: Diverse artikler om religiøsitet, ritual og gudstjeneste, tilgængelige på Århus Universitets hjemmeside, her:
<http://pure.au.dk/portal/da/kp@teo.au.dk>
– samt hendes ph.d. afhandling fra 2009: Den nødvendige balance: En ritualteoretisk og praktisk teologisk analyse af højmessens mellem magi og symbol.

Og mit formål med studieorloven er ganske enkelt at få mulighed for at læse så meget af dette som muligt - koncentreret og sammenhængende, så jeg ikke behøver at føle mig på gyngende grund, når jeg arbejder med gudstjenestefornyelse, men derimod vil være fagligt og sagligt rustet til at møde kirkens brugere i øjenhøjde og seriøst.